باسمه تعالی

سؤالات امتحان شبه نهایی درس : **فارسی 3**	رشته : **کلیّه رشته ها**	ساعت شروع: **8.30 صبح**	تعداد صفحه: **4**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **1401/02/ 1**	مدت امتحان: **90 دقیقه**
دانش آموزان روزانه شهرستان های تهران در **اردیبهشت** ماه سال **1401**		اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های تهران	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	الف) قلمرو زبانی(7نمره)	
1	معنی هریک از واژه های مشخّص شده را بنویسید . الف) مسلک مرغ گرفتار قفس هم چو من است ب) چه نیکو گفت با جمشید دستور ج) جنگ بود این یا شکار آیا/ میزبانی بود یا تزویر د) پیشت آید هر زمانی صد تعب	1
2	املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف) گفت: «از (بحر / بهر) غرامت جامه ات بیرون کُنم» ب) بزنید خودتان را به ناخوشی و بگویید طبیب (غدقن / قدغن) کرده. ج) واصفان حلیهٔ جمالش به تحیّر (منصوب/منسوب) د) تن ز جان و جان زتن (مستور/ مسطور) نیست	1
3	در هریک از موارد زیر یک نادرستی املایی دیده می شود؛ آن‌ها را بیابید و درست هریک را بنویسید . الف) نمی‌پذیرفتید و طفره می‌رفتید ولی اسرارهای من بود که بوی التماس می داد و عاقبت شما را متقاعد کرد. ب) شیرمرد عرصهٔ ناوردهای حول / طعمهٔ دام و دهان خوان هشتم بود	0/5
4	در هریک از موارد زیر، یک واژه بیابید که هم آوا دارد. الف) هر کسی بینا شود بر قدر خویش بازیابد در حقیقت صدر خویش ب) در کتل و گردنهٔ یک دوجین شکم و روده مراحل مضغ و بلع و هضم را پیموده است.	0/5
5	با توجه به سرودهٔ زیر به پرسش ها پاسخ دهید. «رخش خود را دید / بس که خونش رفته بود از تن / بس که زهر زخم ها کاریش/ گویی از تن حسّ و هوشش رفته بود و داشت می خوابید» الف) نقش دستوری ضمیر شخصی پیوستهٔ «ش» در واژهٔ «کاریش» چیست؟ ب) زمان کدام فعل «ماضی مستمر» است؟ ج) نوع واو مشخص شده را تعیین کنید. د) کدام یک از واژه های (حس – رخش – خون – زخم) هستهٔ یک گروه اسمی نیست؟	1
6	با توجّه به بیت های زیر، درستی یا نادرستی گزاره های داده شده را تعیین کنید. جمله گفتند این زمان در روزگـار نیسـت خـالی هیچ شهر از شهریار چون بود کاقلیم ما را شاه نیست بیش از این بی شاه بودن راه نیست الف) واژهٔ «خالی» در بیت اول، قید است. درست نادرست ب) واژهٔ شاه در مصراع اول بیت دوم، نهاد است و راه درمصراع دوم نقش مسندی دارد. درست نادرست	0/5
7	نوع وابستهٔ وابسته را در هریک از موارد زیر تعیین کنید. الف) متوجّه شدم که قدرتِ قلمِ نویسنده تا چه حد بوده است. ب) این‌جا می توان چند حلقه چاه عمیق زد.	0/5
	ادامهٔ سوالات در صفحهٔ دوم	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان شبه نهایی درس : **فارسی 3**	رشته : **کلیّه رشته ها**	ساعت شروع: **8.30 صبح**	تعداد صفحه: **4**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **1401/02/ 1**	مدت امتحان: **90 دقیقه**
دانش آموزان روزانه شهرستان های تهران در **اردیبهشت** ماه سال **1401**		اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های تهران	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
8	در متن زیر، یک نقش تبعی «معطوف» و یک «بدل» بیابید. «ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند، آشیان دارد.»	0/5
9	در بیت های زیر : «با این نسیم سحرخیز برخیز اگر جان سپردیم — در باغ می ماند ای دوست، گل یادگار من و تو چـــون رود امیـدوارم بی تابـم و بی قـرارم — من می روم سوی دریا، جـای قـــرار من و تو» الف)یک جمله با ساختار «نهاد+ مسند+ فعل» بیابید. ب) در کدام بخش حذف به قرینهٔ معنوی دیده می شود؟ ج) در بیت اول یک جملهٔ غیرساده وجود دارد؛ جملهٔ هسته و وابستهٔ آن را مشخّص کنید.	1
10	مفهوم نشانهٔ «ان» را در واژه های زیر بنویسید . الف) شامگاهان : ب) گریان :	0/5
	ب) قلمروادبی (5 نمره)	
11	مصراع اوّل بیت « ..... من این زیبا زمین را آزمودم، میهن ای میهن» کدام است؟ الف) تنیده یاد تو در تار و پودم، میهن ای میهن! ب) به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی روید	0/5
12	مصراع دیگر بیت زیر را بنویسید. شاهد نیاز نیست که در محضر آورند	0/5
13	تلمیح به کار رفته در بیت زیر را در یک سطر توضیح دهید. «با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است — مـا را فراغتی است کـه جمشید جـم نداشت»	0/5
14	بیت زیر را از نظر کاربرد جناس تام (همسان) بررسی کنید . «نی، حـریف هـرکه از یـاری بُریـــد — پرده هـایش پـرده هـای ما درید»	0/5
15	آرایهٔ مشترک ابیات زیر اسلوب معادله است یا حسن تعلیل؟ یک دلیل بنویسید. * مستمع صاحب سخن را بر سـر کار آورد — غنچـهٔ خامـوش، بلبـل را به گفتار آورد * محرم این هـوش جز بی‌هـــوش نیست — مـر زبان را مشتـری جـز گـوش نیست	0/5
16	در بیت زیر، یک تشبیه بیابید و مشبّه و وجه شبه را تعیین کنید. «عاشق آن باشد که چون آتش بود — گرم رو، سوزنده و سرکش بود»	0/5
17	در هریک از بیت های زیر، کدام یک از ویژگی های حماسه برجسته تر است؟ الف) یکی تازی ای برنشسته سیاه — همی خاک نعلـش برآمد به ماه (قهرمانی / ملی) ب) پراگنده کافـور بر خویشتـن — چنان چون بود رسم و ساز کفن (ملی / خرق عادت)	0/5
	ادامهٔ سوالات در صفحهٔ سوم	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان شبه نهایی درس : **فارسی 3**	رشته : **کلیّه رشته ها**	ساعت شروع: **8.30 صبح**	تعداد صفحه: **4**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **1401/02/ 1**	مدت امتحان: **90 دقیقه**
دانش آموزان روزانه شهرستان های تهران در **اردیبهشت** ماه سال **1401**		اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های تهران	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
18	مفهوم نمادین هریک از موارد مشخّص شده را بنویسید. الف)ای عزیز، پروانه قوت از عشق آتش خورد، بی آتش قرار ندارد. ب) کز نیستان تا مرا ببریده اند در نفیرم مرد و زن نالیده اند.	0/5
19	هریک از توضیحات زیر دربارهٔ کدام اثر است؟ الف) داستان کوتاهی در موضوع دفاع مقدّس ، به شیوهٔ خاطره نویسی، اثر رضا امیرخانی است: ( ) ب) سرودهٔ «خوان هشتم» اثر مهدی اخوان ثالث از این مجموعه برگزیده شده است: ( )	0/5
20	نام صاحب هر یک از آثار زیررا بنویسید. الف) قصّهٔ شیرین فرهاد : ب) فیه مافیه :	0/5

ج) قلمرو فکری (8 نمره)

21 - معنی و مفهوم هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

الف)	یکی از یاران به طریق انبساط گفت: «از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟»	0/75
ب	در عشق قدم نهادن کسی را مسلّم شود که با خود نباشد.	0/5
ج	یکی که کبّادهٔ شعر و ادب می‌کشید، چنان محظوظ گردیده بود که جلو رفته جبههٔ شاعر را بوسید .	0/75
د	معبر تمام شد و وارد محوّطهٔ پیش روی خاک ریز های دشمن شدیم.	0/5
ه	بگرای چو اژدهای گرزه بخروش چو شرزه شیر ارغند	1
و	آتش عشق است کاندر نی فتاد جوشش عشق است کاندر می فتاد	0/5
ز	در بُنِ این چاه آبش زهر شمشیر و سنان، گم بود	0/5
ح	چو خواهی که پیدا کنی گفت‌وگوی بباید زدن سنگ را بر سبوی	0/5
22	از مقایسهٔ سرودهٔ سهراب سپهری با نوشتهٔ زیر، چه مفهوم مشترکی دریافت می‌شود؟ * «من نمازم را وقتی می‌خوانم / که اذانش را باد گفته‌باشد سر گلدستهٔ سرو/ من نمازم را پی تکبیرالاحرام علف می‌خوانم/» * «در کویر خدا حضور دارد ... و حتّی درختش، غارش، کوهش، هر صخرهٔ سنگش و سنگریزه اش آیات وحی را بر لب دارد.»	0/5
23	مفهوم کلی بیت زیر را بنویسید. «خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کُنش آن خانه که بیت‌الحزن است»	0/5

ادامهٔ سوالات در صفحهٔ چهارم

باسمه تعالی

سؤالات امتحان شبه نهایی درس : **فارسی 3**	رشته : **کلیّه رشته ها**	ساعت شروع: **8.30 صبح**	تعداد صفحه: **4**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **1401/02/ 1**	مدت امتحان: **90 دقیقه**
دانش آموزان روزانه شهرستان های تهران در **اردیبهشت** ماه سال **1401**		اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های تهران	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
24	در بیت «گفت: آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه گفت: در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست!»، بر چه موضوعی تأکید شده است؟	**0/5**
25	هریک از بیت های ردیف اوّل با کدام یک از وادی های عرفانی ذکر شده در ردیف دوم مطابقت دارد؟	**0/75**

	ردیف اول	ردیف دوم
	بیت	وادی عرفانی
الف	مال این جا بایدت درباختن / ملک اینجا بایدت درباختن	توحید
ب	روی ها چـــون زین بیـابان درکنند / جمله سر از یک گریبـــان برکننـــد	طلب
ج	هشت جنّت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده‌ای است	استغنا

26	بیت زیر با کدام مَثَل مشهور از نظر مفهوم تناسب دارد؟ «سخنِ گفته دگر باز نیاید به دهن اوّل اندیشه کند مرد که عاقل باشد» الف) از ماست که بر ماست ب) تیری که از شست رفت، به کمان بازنمی‌گردد.	**0/25**
27	با توجّه به بیت «بیامد دو صد مرد آتش فروز دمیدند گفتی شب آمد به روز»، کدام توضیح درست است؟ الف) از شعلهٔ بزرگ آتش، شب مثل روز روشن شد. ب) از بسیاری دود، روز مثل شب تاریک شد.	**0/25**
28	در سرودهٔ «این نخستین بار شاید بود/ کان کلید گنج مروارید او گم شد»، منظور از «کلید گنج مروارید» ..... است.	**0/25**
	موفّق باشید . جمع نمره	**20**

باسمه تعالی

سؤالات امتحان شبه نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	ساعت شروع: **۸ صبح**	تعداد صفحه: **۴**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۰۲/ ۱**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه شهرستان های تهران در **اردیبهشت** ماه سال **۱۴۰۱**		اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های تهران	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	الف) قلمرو زبانی(۷نمره)	
۱	الف) روش،طریق ۰/۲۵ ب) وزیر، مشاور ۰/۲۵ ج) ریا و نیرنگ ، ۰/۲۵ د) رنج و سختی ، ۰/۲۵	۱
۲	الف) بهر، ۰/۲۵ ب) قدغن، ۰/۲۵ ج) منسوب، ۰/۲۵ د) مستور، ۰/۲۵	۱
۳	الف) اسرارهای ،۰/۲۵ ب) هول ، ۰/۲۵	۰/۵
۴	الف) قدر (خویش هم درست است)، ۰/۲۵ ب) هضم، ۰/۲۵	۰/۵
۵	الف) مضاف الیه ، ۰/۲۵ ب) داشت می خوابید، ۰/۲۵ ج) ربط(پیوند)، ۰/۲۵ د) زخم، ۰/۲۵	۱
۶	الف) نادرست ، ۰/۲۵ ب)درست، ۰/۲۵	۰/۵
۷	الف) مضاف الیه مضاف الیه، ۰/۲۵ ب) ممیز، ۰/۲۵	۰/۵
۸	معطوف: شهریار، ۰/۲۵ بدل: پرندگان یا بلندترین کوه روی زمین	۰/۵
۹	الف)چون رود امیدوارم یا بی تابم یا بی قرارم ، ۰/۲۵ ب) ای دوست (مصراع دوم بیت اول)، ۰/۲۵ ج)جملهٔ وابسته : اگر جان سپردیم ،۰/۲۵ جملهٔ هسته : در باغ می ماند ای دوست گل یادگار من و تو ،۰/۲۵	۱
۱۰	الف) زمان ، ۰/۲۵ ب) نشانهٔ صفت فاعلی، ۰/۲۵	۰/۵
	ب) قلمروادبی (۵ نمره)	
۱۱	ب) به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی روید	۰/۵
۱۲	در دادگاه عشق رگ گردنت گواه	۰/۵
۱۳	این بیت به زندگی جمشید، پادشاه اساطیری ایران، اشاره دارد که در جام جهان بین خود اوضاع جهان را می دید.	۰/۵
۱۴	پرده به دومعنی است ؛ اولی به معنی نغمه و نوا و یک اصطلاح موسیقی ؛ در معنی دوم به معنی حجاب و پوشش	۰/۵
۱۵	اسلوب معادله ، ۰/۲۵ ، مصراع دوم مصداق و نمونه ای برای مصراع اول است.	۰/۵
۱۶	مشبه : عاشق ، ۰/۲۵ وجه شبه : گرم رو، سوزنده، سرکش ، ۰/۲۵	۰/۵
۱۷	الف) قهرمانی ، ۰/۲۵ ب) ملی ، ۰/۲۵	۰/۵
۱۸	الف)عاشق حقیقی، ۰/۲۵ ب) درگاه حق تعالی، ۰/۲۵	۰/۵
۱۹	الف) ارمیا، ۰/۲۵ ب) در حیاط کوچک پاییز در زندان ، ۰/۲۵	۰/۵
۲۰	الف) احمد عربلو ، ۰/۲۵ ب) مولوی، ۰/۲۵	۰/۵
	ادامهٔ پاسخ ها در صفحهٔ دوم	

باسمه تعالی

سؤالات امتحان شبه نهایی درس : **فارسی ۳**	رشته : **کلیّه رشته ها**	ساعت شروع: **۸ صبح**	تعداد صفحه: **۴**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: **۱۴۰۱/۰۲/ ۱**	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**
دانش آموزان روزانه شهرستان های تهران در **اردیبهشت** ماه سال **۱۴۰۱**		اداره کل آموزش و پرورش شهرستان های تهران	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	ج) قلمرو فکری (۸ نمره)	
۲۱ -		
الف)	یکی از دوستان به شکل خودمانی و صمیمی گفت : از درگاه حق (حالت عارفانه) که بودی چه ارمغانی برای ما لطف کردی؟	۰/۷۵
ب	وارد شدن به عالم عشق برای کسی ممکن می شود که به خود توجّه نداشته باشد.	۰/۵
ج	یکی که ادعای شاعری داشت ، چنان بهره ور شده بود که پیش رفت و پیشانی شاعر را بوسید.	۰/۷۵
د	گذرگاه تمام شد و ما وارد میدان پیش روی دشمن شدیم.	۰/۵
ه	مانند اژدهای زهردار حمله کن و مانند شیر خشمگین و قهرآلود نعره کن	۱
و	صدای سوزان و آتشین نی از عشق است و شراب به دلیل عشق می جوشد.	۰/۵
ز	در پایین چاهی که به جای آب زهر شمشیر و نیزه داشت گم شده بود.	۰/۵
ح	اگر می خواهی حقیقت را آشکار کنی، باید دست به آزمایش بزنی	۰/۵
۲۲	همهٔ موجودات در حال ستایش و تسبیح حق هستند.	۰/۵
۲۳	بیگانه ستیزی (کشور باید به دست مردم همان کشور و نه بیگانگان آباد شود)	۰/۵
۲۴	عقل و اندیشه از توجّه به ظاهر و رعایت رسم و رسوم مهمتر است.	۰/۵
۲۵	الف) طلب ، ۰/۲۵ ، ب) توحید ۰/۲۵، ج) استغنا	۰/۷۵
۲۶	ب) تیری که از شست رفت، به کمان بازنمی‌گردد.	۰/۲۵
۲۷	ب) از بسیاری دود، روز مثل شب تاریک شد.	۰/۲۵
۲۸	لبخند	۰/۲۵
	موفّق باشید . جمع نمره	۲۰